ҚОРЫТЫНДЫ
БАҒДАРЛАМАЛЫҚ ЕСЕП

Грант алушы: «Даналық» қоғамдық қоры
Грант тақырыбы: №37.Тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау жөніндегі «Birgemiz: Asyl mura» жалпыұлттық жобасын іске асыру
Грант сомасы: 27 756 000

1. Әлеуметтік жоба шеңберіндегі іс-шараларды сипаттаңыз
Гранттық шартпен бірге берілген №3 қосымша (жобаның егжей-тегжейлі сипаттамасы) бойынша жоспарланған индикаторларға қол жеткізу деңгейін көрсете отырып, әлеуметтік жобаны іске асыру шеңберінде жүргізілген барлық іс-шараларды күнін, орнын, қатысушылар санын егжей-тегжейлі сипаттау және талдау қажет.
1 міндет. Тарихи-мәдени мұра саласында жұмыс істейтін түрлі ұйымдармен өзара іс-қимылды қамтамасыз ету
1 шара. 1. Жоба аясында жоспарланған шараларды жүзеге асыру барысын эффективті және оперативті ұйымдастыру үшін әр өңірдегі тарихи ескерткіштер қарасты бейінді ұйымдармен келісім орнату:
a.Әр өңірден тарихи ескерткіштерге жауапты мекемелердің басшыларымен «Мәдени мұра халық қазынасы» форумын ұйымдастыру;
b.Форум барысында мәдени ескерткіштердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру жайлы пікірталас алаңын ұйымдастыру;
c.Мәдении ескерткіштерді қорғауға қатысты жұмыстарға волонтерлерді тарту механизмін құру жөнінде дискуссиялық алаң ұйымдастыру;
d.Мәдении ескерткіштер жайлы ақпарат жинау, энциклопедиялық материал мен бейнеконтент түсіруге алдын ала жоспарлау жұмысын жүргізу;
e.Мәдени ескерткіштер қарасты мекемелермен, бейінді ұйымдармен және басқа да стэйкхолдерлермен меморандум жасау;
14 сәуір күні Семей қаласында ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің қолдауымен, тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау жөніндегі «Birgemiz: Asyl mura» жалпыұлттық жобасын іске асыру аясында «Даналық» қоғамдық қоры мен Әлихан Бөкейхан Университеті бірлесіп ұйымдастырған «Мәдени мұралар-халық қазынасы» республикалық форумы ұйымдастырылды.
Тарихи танымдық мәні зор форумға республикамыздың барлық өңірлеріндегі тарихи-өлкетану мұражайларының басшылары, әр өңірдегі мәдени ескерткіштерге қарасты бейінді ұйымдар мен мәдени ескерткіштерге жауапты мекемелердің басшылары шақырылды. Бұл ауқымды шараның негізгі мақсаты –мәдени ескерткіштердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру мәселелерін пысықтау, тарихи мұраларды жастар арасында кеңінен насихаттап, оны сақтау жұмыстарына ерікті жастарды тарту, азаматтық қоғам өкілдерімен сұхбаттасуды жүзеге асырумен ерекшеленді.
Республикалық форум жұмысында мәдени ескерткіштердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру, қорғау және оның тарихи маңызын таныту жұмыстарына волонтерлерді тарту бойынша талқылау жүргізу жайы талқыланды. Мәдени ескерткіштердің сақталуына жауапты мекемелермен, бейінді ұйымдармен және басқа да стэйкхолдерлермен 9 меморандум жасалынды.
Форумның пленарлық мәжілісіне қатысқан спикерлер жоба аясында жүзеге асырылатын деректі фильмдер кешені мен энциклопедия шығару, ескерткіштерге QR-код орнату, 3D форматта көрмелері бар бірегей электронды портал әзірлеу шараларларының маңыздылығын атап өтілді. Мұражайларды цифрализациялау мақсатында алдағы уақытта тарихи деректерге негізделген мұраларды сақтау және халық

арасында кеңінен насихаттауға ат салысатындықтарын жеткізді. Маңызы айырықша шараның келесі күні қатысушылардың киелі Абай жеріне, руханият әлеміне сапарымен жалғасты.

2 міндет. Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштерін және мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау саласында волонтерлерді іріктеу, даярлау

2 шара. Республикамыздағы мәдени ескерткіштер жайлы ақпарат қамтылған «Асыл мұра. ІІІ том: Мәдени ескерткіштер» энциклопедия- сын әзірлеу:

a.Әр өңірдегі мәдени ескерткіштер жайлы ақпарат және бейнематериалдар (фотосуреттер) жинау;

b.Жинақталған ақпараттан энциклопедия әзірлеу және тираждау;

c.Әзірленген энциклопедияны әр өңірдегі орталық кітапханалардың жеке қорларына табыстау;

d. Мәдени ескерткіштердің, оның ішінде ән, күй, би және т.б. бағыттарының бейнематериалдарына (видеоларына) QR-код арқылы сілтеме қалдыруды қамтамасыз ету;

Жоба тобы «Асыл мұра ІІІ том: тарихи ескерткіштер» энциклопедиясының электронды нұсқасы мен мұқабасы толық әзірленді. «Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің азаматтық қоғам істері комитеті» РММ (ары қарай - комитет) және «Даналық» ҚҚ арасында энциклопедия мазмұны бойынша келіссөздер жүргізілді. Сәйкесінше комитет шешімі бойынша, энциклопедияның құрамы, құрылымы, контенті бекітілді, және энциклопедияны тираждауға келісім берілді. Тираждау және кітапханаларға табыстау жөнінде жұмыстар жүргізілді. Нәтижесінде энциклопедия 500 данада тираждалып, еліміздің 20 өңіріндегі 50 кітапханаға табысталды

3 шара. Жоба барысын кеңінен насихаттау мақсатында, медиа платформалардың тиімділігін негізге алып, мәдени ескерткіштер жайлы Деректі фильмдер әзірлеу:

a.Географиялық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп, түсірілім жұмыстарын ұйымдастыру;

b.Әзірленген Деректі фильмдерді әр өңірдегі кемінде 20000 жазылушысы бар әлеуметтік желідегі парақшаларға жариялау;

Жобаның түсірілім тобы еліміздің өңірлеріне іссапарға шығып,

1. Керуен-Сарай кешені
2. «Абылай хан резиденцисы» музей кешені
3. «Бозжыра» шатқалы
4. Қарағанды облыстық тарихи-өлкетану мұражайы
5. Семей қаласының облыстық тарихи-өлкетану мұражайы

6. Қызылорда облыстық тарихи-өлкетану мұражайы жайлы 6 деректі фильм әзірленіп, әр өңірдегі кемінде 20 000 жазылушысы бар Instagram-парақшаларға жарияланды

4 шара. Шағын гранттар байқауына өтінім беруші волонтерлерге оқыту шараларын ұйымдастыру:

a.Волонтерлік, оның ішінде тарихи-мәдени мұраны сақтау бойынша ерікті түрде қызмет атқару, жоба әзірлеу жөнінде семинар-тренингтер модулін жасау;

b.Географиялық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп онлайн форматта семинар-тренингтер кешенін ұйымдастыру;

Іс-шара жоспар бойынша толығымен орындалды. Индикаторлардың барлығына қол жеткізілді.

Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп онлайн семинарлар ұйымдастырылды. Семинарларды халықаралық дәрежедегі тренерлер өткізді. Онлайн семинарларға барлық өңірден 216 қатысушы тіркеліп қатысты. Семинарлар барысында волонтерлік негіздері, тарихи-мәдени мұраны сақтау бағытындағы волонтерлік қызмет жайлы ақпарат берілді. Қазақ және орыс тілінде өткен семинарларда қатысушылар алдағы уақытта қандай бастамалар жүзеге асыруға болатыны жайлы идеяларды талқылап, жаңа дағдыларды меңгерді. Оқыту шаралары онлайн форматта Zoom платформасында жүргізілді.

5 шара. Еліміздің 20 өңірінде волонтерлерді тарту арқылы, ескерткіштердің маңайында сенбілік жұмыстарын ұйымдастыру;

a.Сенбіліктерде жас волонтерлердің болуын қамтамасыз ету;

b.Сенбіліктерде «күміс» волонтерлердің болуын қамтамасыз ету;

Тарих және мәдениет ескерткіштерінің, мемориалды кешендердің айналасы абаттандырылған, таза болуы өте маңызды. Осы себепті біз барлық өңірде волонтерлерді тарта отырып, тазалау жұмыстарын жүргіздік. Сенбілікке жалпы саны 2052 волонтер қатысып, оның ішінде бұл шарада 51 күміс волонтер қамтылды. Ескерткіштердің маңында тазалау жұмыстары жүргізіліп, қоқыс жиналып, бояу әктеу шараларды орындалды.

6 шара. Еліміздің 20 өңірінде волонтерлерді тарта отырып, ескерткіштерге негізгі ақпарат қамтылған QR-кодтарды орналастыру:

a. Ескерткіштер жайлы ақпарат жинау;

b.QR-кодтардың жүйесін үздіксіз ұстап тұру мақсатында, «asyl-mura.kz» сайтында дерекқорды орналастыру;

Еліміздің барлық өңіріндегі тарихи ескерткіштердің заман талабына сай ақпаратпен толықтырылған болуы біз үшін маңызды болды. Семей қаласында өткен форум барысында біз бейінді ұйымдармен меморандум жасастық. Соның нәтижесінде, көпшілік өңірдегі

тарихи деректерге қол жеткізу мүмкіншілігі көбейді. Тарихи деректерді цифрландыру арқылы біз жалпы саны 206 ескерткішке QR-код әзірлеп, оларды орналастыруға 85 волонтерді тарттық. QR-код дерекқорын https://birgemiz-asylmura.kz/ сайтында көруге болады.

7 шара. Еліміздің 20 өңірінде волонтерлерді тарта отырып, мәдени ескерткіштер танымалдандыру мақсатында жас және «күміс» волонтерлер арасында challenge ұйымдастыру:

a. Мәдени ескерткіштерді танымалдандыру

Күміс волонтерлердің тарихи ақпарат таратудың көзі ретінде, және олардың тек қана шараларда емес әлеуметтік желілерді де қолданып, заман ағымымен қатар жүруі жоба тобы үшін маңызды болды. Сондықтан challenge барысы екі жақты қамтып, ақпаратты таратуға да, және онымен бөлісетін волонтерлердің әлеуетін арттыруға да көмектесті. Challenge барысында 50 күміс волонтер қамтылды.

8 шара. Ұзақ мерзімде үздік волонтерлерді анықтау байқауын ұйымдастыру:

a.Ай сайын волонтерлердің мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту бағытында атқарған қызметіне сәйкес рейтинг жүргізу;

b.Волонтерлерді белсенділігне сәйкес «ұпай жинау» жүйесімен ынталандыру;

c.Жыл соңында волонтерлердің «мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау» тақырыбында олимпиада ұйымдастыру;

d.Жоба аясындағы үздік волонтерлерді бағалы сыйлықтармен марапаттау;

Жоба барысынды белсенділік танытқан волонтерлер рейтингісі жүргізілді. Рейтинг жүргізу барысында жоба аясындағы іс-шараларағa белсене араласу, мемориалды кешендер мен тарих және мәдениет ескерткіштері жайлы сұрақтарға жауап беру, әлеуметтік желідегі хэштег арқылы белсенділік танытып посттар жариялау сияқты талаптар болды. Тікелей байқаудың финалдық кезеңіне қатысуға 76 волонтер ынта білдірді. Байқау нәтижесінде 61 үздік волонтер анықталып, сыйлықтармен марапатталды.

3 міндет. Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде кемінде 30 шағын грант (әрқайсысы 300 мың теңгеден кем емес) беру.

9 шара. Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде шағын гранттар байқауын ұйымдастыру:

a.Шағын гранттар байқауы жайлы халықты кеңінен ақпараттандыру жұмыстарын жүргізу;

b.Байқау негізінде 300 мың теңгеден 30 жобаны гранттық қаржыландыру;

c.Шағын гранттар байқауы негізінде, оның ішінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын кемінде 3 жобаны іске асыруды қамтамасыз ету;

d. Волонтерлік жобалардың көпшілігін үгіт-насихат және танымалдандыру жұмыстарына негізделуін қамтамасыз ету;

Байқауға барлық өңірден 122 өтінім келіп түсті, олардың 30 қорытынды шешім бойынша шағын грант иегерлері атанды. Байқау жеңімпаздарымен келісім-шартқа қол қойылды және олар өз жобаларын жүзеге асырды. Шағын гранттар байқауы негізінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын жобаларды іске асыру қамтамасыз етілетін жобалар шарасы бойынша жұмыстар да жүргізілді. Кемінде 3 жобаға қосымша қаражат көзі тартылды. Жоба барысында жүзеге асқан 30 шағын грант ішінен, «Таным», «Қасиет қонған Құбас» және «TazaLike» бастамашыл топтық жобалары ары қарай қолдау тауып, қаржыландырылып жүзеге асу бойынша келісімдерге қол жеткізілді.

4 міндет. Жобаны іске асыруды ақпараттық сүйемелдеуді ұйымдастыру және БАҚ-та, әлеуметтік желілерде, волонтерлердің qazvolunteer.kz бірыңғай онлайн-платформасында, әлеуметтік желілерде жариялау, ҚР АҚДМ Азаматтық қоғам істері комитетінің Instagram, Facebook, оның ішінде шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы кемінде 8 бейнеролик дайындау.

10 шара. Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы бейнероликтер дайындау:

a.Кемінде 8 бейнеролик әзірлеу;

b.Бейнероликтерді әлеуметтік желілерде жариялау;

Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалардың арасында ерекше көзге түскен, алдағы уақытта қолдау табуы қажет жобалар жайлы 8 бейнеролик әзірленіп, «Даналық» қоғамдық қорының ресми парақшасына жарияланды. Бұл жобаларды әлеуметтік желілер арқылы танымалдандыру үлкен маңызға ие, себебі осындай жобаларды алдағы уақытта басқа өңірлерде де жүзеге асыру қажет, және бұл өз кезегінде басқа волонтерлерге тың идея болуы мүмкін. Бейнероликтер барлық тарату каналдарына салынып, ақпараттық қамту кеңейді.

5 міндет. Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер жинағын дайындау (кемінде 10 кейс)

11 шара. Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде жүзеге асқан табысты кейстер жинағын дайындау:

a.Шағын грант негізінде жүзеге асқан жобалар жайлы ақпарат жинау;

b.Ақпаратты жинақ негізінде жүйелеу және электронды форматта әзірлеу;

c.Әзірленген жинақты әдістемелік құрал ретінде өңірлік ішкі саясат бөлімдеріне, халықтың назарына ұсыну;

Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалар жайлы арнайы жинақ әзірленіп, барлық өңірдегі Ішкі саясат бөлімдеріне табысталды. Алдағы уақытта қолдау табуы қажет, және басқа да бастамашыл топтар, ҮЕҰ өкілдерімен жүзеге асырылуы мүмкіндігіне байланысты осы жинақта барлық жобалардың жүзеге асу барысы баяндалды.

6міндет. Кеңес беру, кездесулер өткізу, волонтерлер үшін іс-шаралар

12 шара. Жоба барысын қорытындылау, тиімділігін анықтау, ұсынымдар мен сын-пікірлерді талқылау мақсатында қоғам белсенділерін, жарқын тақырыптық өкілдерді және волонтерлерді жинап, онлайн форматта форум ұйымдастыру:

a.Форум барысында табысты шағын гранттық жобалардың таныстырылымын жасау;

b.Табысты кейстердің бейнероликтері мен қорытынды жинағын көпшілік назарына ұсыну;

c.Жобаның келесі жылы атқарылатын жұмыс бағыты мен жоспарын таныстыру;

d.Статистикалық көрсеткіштерді қамти отырып жобаның үшінші жылының қорытындысын көрсету.

Он тоғызыншы қараша күні ZOOM платформасында онлайн форматта волонтерлерге, үкіметтік емес ұйымдарға, бастамашыл топтарға және тарихи-мәдени ескерткіштерге қатысты бейінді ұйым мүшелеріне арнайы форум ұйымдастырылды. Онлайн форум барысында волонтерлердің рөлі, олардың осы жобада атқарған жұмысына басты назар аударылды. Шағын гранттық жобалар жайлы бейнероликтер мен кейстер жинағы, және қорытынды статистикалық инфографика таныстырылды. Одан бөлек, алдағы уақытта ескеретін тұстар мен волонтерлердің ұсыныстары тыңдалды. Жалпы саны 200 адам қатысты.

7 міндет. Жобаны іске асыру, іске асырылған шағын гранттардың тиімділігі туралы талдамалық баяндама дайындау

13 шара. Жобаның үш жылдық қорытындыларына сәйкес ұсынымдары бар талдамалық есеп әзірлеу және уәкілетті органдарға табыстау

Жобаның үш жылдық қорытындыларына сәйкес ұсынымдары бар талдамалық есеп әзірленді. Талдамалық есеп қазақ және орыс тілдерінде әзірленді және ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігімен келісілді. Әзірленген талдамалық есеп уәкілетті органдарға табысталды.

8 міндет. Шарт талаптарына сәйкес жоба нәтижелерінің қорытынды жария тұсаукесері

1 шара. Жобаның қорытындыларымен таныстыру мақсатында көпшілік үшін онлайн баспасөз конференциясын өткізу. БАҚ, ҮЕҰ, мемлекеттік органдар мен азаматтық белсенділердің қатысуымен

Қорытынды жарияланым Даналық қоғамдық қорының ZOOM платформасында жүргізілді. Жобаның қорытындыларымен таныстыру үшін БАҚ өкілдері, волонтерлер үшін баспасөз конференциясы ұйымдастырылды. Шара барысында жоба аясында атқарылған іс-шаралар, олардың нәтижелері, сандық және сапалық көрсеткіштер таныстырылды. Жалпы саны 50 адам қатысқан шарадағы БАҚ өкілдері мен волонтерлер туындаған қиындықтар, жобаның әлеуметтік маңызы және ары қарайғы жоспарлар жайлы сұрақтар қойды.

2 шара. «Birgemiz» қорытынды іс-шарасын ұйымдастыру және өткізу

9 міндет. Шарт талаптары бойынша жобаны іске асыру барысы туралы ақпараттық жұмыс

1 шара. Жобаның іске асырылуы туралы ақпаратты БАҚ-та, ұйымның веб-сайтында, сондай-ақ әлеуметтік желілерде тұрақты жариялау. (Ақпарат іс-шара аяқталғаннан кейін 3 күн ішінде жарияланады.)

Жоба барысында атқарылып жатқан шаралар бойынша ақпарат жоспарға сәйкес әлеуметтік желідегі парақшамызға жарияланып отырды. Одан бөлек “ABAI AQPARAT”, “Semeynews.kz”, “JAIYQ PRESS”, “Turkistankelbety”, “Мұғалжар” аудандық қоғамдық-саяси газеті, “Atr.kz”, “Простор - Atbasar” ақпараттық порталдарында жарияланды. Әлеуметтік желілерде кемінде 20000 оқырманы бар парақшаларға жарияланған материал саны: 40. Парақшалар:

@petro_smi – 165 000 оқырман
@kokshetau_mir – 76 000 оқырман
@kostanay_news_10 – 31 200 оқырман
@news_pvl – 147 000 оқырман
@fcity – 100 000 оқырман
@uka_city – 213 000 оқырман
@aktobe_live – 247 000 оқырман
@atyrau – 87 800 оқырман
@aqtau_live – 180 000 оқырман
@zello_oral - 105 000 оқырман
@kritikakyzylorda_ - 117 000 оқырман
@kyzylordatoday - 171 500 оқырман
@turkestangramm – 824 800 оқырман
@taldykorgan_insta – 63 400 оқырман
@taraz.times – 90 400 оқырман
@etozhez - 136 500 оқырман
@zhezsat.vseobovsem - 43 500 оқырман
@karagandy.city – 82 500 оқырман
@almaty_kalasy_ - 297 000 оқырман
@astana.times – 130 000 оқырман
@shymkent.city – 240 000 оқырман
@konaevkz - 50 600 оқырман

Жанама қамтылған әлеуметтік желі оқырмандарының саны: Сандық деректердің жиынына сүйенсек жалпы саны 595 162 астам оқырман қамтылды.

Кестені толтырыңыз және жоспарланған нәтижелердің нәтижелерге сәйкестігін сипаттаңыз

Жоба мақсаты:	Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі жобаларға волонтерлерді тарту.
Жобаны іске асырудан қол жеткізілген нәтиже:	1)Тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау саласында азаматтар мен волонтерлердің қатысуын кеңейту. Кемінде 2 мың волонтерді, оның ішінде кемінде 1 мың жастарды, кемінде 50 «күміс» волонтерді тарту - жыл сайын. 2) кемінде 30 шағын грантты, оның ішінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын кемінде 3 жобаны іске асыру - жыл сайын. 3) Бейінді ұйымдармен кемінде 5 меморандум жасасу - жыл сайын. 4) ұсынымдары бар талдамалық есеп – 2024 жыл.

Міндеті	**Міндет аясындағы шаралар**	**Қысқа мерзімде қол жеткізілген нәтижелер (іс-шараларға)**	**Сандық және сапалық индикаторлар**	**Индикаторлар**		**Тиімділік**
				жоспар	**факт**	
Тарихи-мәдени мұра саласында жұмыс істейтін түрлі ұйымдармен өзара іс-қимылды қамтамасыз ету	Жоба аясында жоспарланған шараларды жүзеге асыру барысын эффективті және оперативті ұйымдастыру үшін әр өңірдегі тарихи ескерткіштер қарасты бейінді	Семей қаласында ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің қолдауымен, тарихи-мәдени мұра объектілерін сақтау жөніндегі «Birgemiz: Asyl mura» жалпыұлттық жобасын іске асыру аясында «Даналық» қоғамдық қоры мен Әлихан Бөкейхан Университеті бірлесіп ұйымдастырған «Мәдени мұралар-халық қазынасы»	Форум және пікірталас алаңын ұйымдастыру Форум программасы Форумнан фото/видео есеп Форумдағы спикер тізімі (ақпарат) Аумақтық қамту Меморандум	1 форум 1 Кемінде 5 фото және 1 видео 1 20 өңір (3 өңір онлайн) 5	1 1 8 фото және 1 видео 1 20 өңір (3 өңір онлайн) 9	Жасалған келіссөздер нәтижесінде, келесіде жүзеге асқан деректі фильмдер түсірілім жұмыстарына, сенбілік жұмыстарына және QR-кодтар бойынша рұқсат алу, түсірілім тобына көмек көрсету және энциклопедияны әзірлеу барысында ақпарат жинауда өте тиімді болды.

	ұйымдармен келісім орнату: a.Әр өңірден тарихи ескерткіштерге жауапты мекемелердің басшылары мен «Мәдени мұра халық қазынасы» форумын ұйымдастыру; b.Форум барысында мәдени ескерткіштердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру жайлы пікірталас алаңын ұйымдастыру; c.Мәдении ескерткіште	республикалық форумы ұйымдастырылды. Тарихи танымдық мәні зор форумға республикамыздың барлық өңірлеріндегі тарихи-өлкетану мұражайларының басшылары, әр өңірдегі мәдени ескерткіштерге қарасты бейінді ұйымдар мен мәдени ескерткіштерге жауапты мекемелердің басшылары шақырылды. Бұл ауқымды шараның негізгі мақсаты – мәдени ескерткіштердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру мәселелерін пысықтау, тарихи мұраларды жастар арасында кеңінен насихаттап, оны сақтау жұмыстарына ерікті жастарды тарту, азаматтық қоғам	Офлайн қатысушылар саны(тізім, толық аты-жөні) Онлайн катысушылар Форум қорытындысы бойынша ұсынымдар/баяндамалар жинағы Ұсынымдар жинағын үлестіріп беретін уәкілетті орган саны (мәдениет басқармалары) Әлеуметтік желіге мақала жариялау (Инстаграм, Фэйзбук т.б) Республикалық және өңірлік БАҚ-та мақала жариялау	20 Кемінде 50 1 жинақ (pdf форматта) 20 2 2 (1-республикалық, 1 өңірлік БАҚ)	52 53 1 жинақ 20 2 3	

	рді қорғауға қатысты жұмыстарға волонтерлерді тарту механизмін құру жөнінде дискуссиялық алаң ұйымдастыру; d.Мәдении ескерткіштер жайлы ақпарат жинау, энциклопедиялық материал мен бейнеконтент түсіруге алдын ала жоспарлау жұмысын жүргізу; е.Мәдени ескерткіштер қарасты мекемелермен, бейінді ұйымдармен	өкілдерімен сұхбаттасуды жүзеге асырумен ерекшеленді. Республикалық форум жұмысында мәдени ескерткіштердің қазіргі жағдайы мен оларды қалпына келтіру, қорғау және оның тарихи маңызын таныту жұмыстарына волонтерлерді тарту бойынша талқылау жүргізу жайы талқыланды. Мәдени ескерткіштердің сақталуына жауапты мекемелермен, бейінді ұйымдармен және басқа да стэйкхолдерлермен 9 меморандум жасалынды. Форумның пленарлық мәжілісіне қатысқан спикерлер жоба аясында жүзеге асырылатын деректі фильмдер кешені мен энциклопедия шығару, ескерткіштерге QR-				

	және басқа да стэйкхолдерлермен меморандум жасау;	код орнату, 3D форматта көрмелері бар бірегей электронды портал әзірлеу шараларларының маңыздылығын атап өтілді. Мұражайларды цифрализациялау мақсатында алдағы уақытта тарихи деректерге негізделген мұраларды сақтау және халық арасында кеңінен насихаттауға ат салысатындықтарын жеткізді. Маңызы айырықша шараның келесі күні қатысушылардың киелі Абай жеріне, руханият әлеміне сапарымен жалғасты.				
Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштерін және мемориалдық	Республика мыздағы мәдени ескерткіштер жайлы ақпарат қамтылған	Жоба тобы «Асыл мұра III том: тарихи ескерткіштер» энциклопедиясының электронды нұсқасы мен мұқабасы толық әзірленді. «Қазақстан	«**Асыл мұра. III том: мәдени ескерткіштер**» тақырыбында энциклопедия әзірлеу және Мәдениет және	1 энциклопедия (500 дана)	1 500	Энциклопедияны әзірлеу арқылы халықтың еліміздің барлық өңірдегі мәдени ескерткіштері жайлы білімдері тереңдейді, және бұл тікелей

кешендерді қалпына келтіру және сақтау саласында волонтерлерді іріктеу, даярлау	«Асыл мұра. III том: Мәдени ескерткіштер» энциклопедия- сын әзірлеу: а.Әр өңірдегі мәдени ескерткіштер жайлы ақпарат және бейнематериалдар (фотосуреттер) жинау; b.Жинақталған ақпараттан энциклопедия әзірлеу және тираждау; с.Әзірленген энциклопедияны әр өңірдегі орталық кітапханалардың жеке	Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің азаматтық қоғам істері комитеті» РММ (ары қарай - комитет) және «Даналық» ҚҚ арасында энциклопедия мазмұны бойынша келіссөздер жүргізілді. Сәйкесінше комитет шешімі бойынша, энциклопедияның құрамы, құрылымы, контенті бекітілді, және энциклопедияны тираждауға келісім берілді. Тираждау және кітапханаларға табыстау жөнінде жұмыстар жүргізілді. Нәтижесінде энциклопедия 500 данада тираждалып, еліміздің 20 өңіріндегі 50 кітапханаға табысталды.	ақпарат министрлігімен келісу Энциклопедия табысталатын кітапханалар саны Энциклопедияларды табыстау рәсімі туралы растаушы құжат (акт, фото) Аумақтық қамту Өңірлік ескерткіштер тізімі 20 өңір бойынша Ескерткіштердің жалпы саны QR-код арқылы сілтеме қалдыру Әлеуметтік желіге мақала жариялау (Инстаграм, Фэйзбук т.б) Өңірлік БАҚ-та	Кемінде 50 кітапхана 50 20 өңір Әр өңір бойынша 1 тізім кемінде 30 ескерткіш Әр өңір бойынша 1 3 1 өңірлік БАҚ	50 50 20 1 тізім 30 Әр өңір бойынша 1 3 1	тарихи білім мен патриотизмнің дамуына әсер етеді.

	қорларына табыстау; d. Мәдени ескерткіштердің, оның ішінде ән, күй, би және т.б. бағыттарының бейнематериалдарына (видеоларына) QR-код арқылы сілтеме қалдыруды қамтамасыз ету;		мақала жариялау			
	Жоба барысын кеңінен насихаттау мақсатында, медиа платформалардың тиімділігін негізге алып, мәдени ескерткіште	Жобаның түсірілім тобы еліміздің өңірлеріне іссапарға шығып, 1. Түркістан облысындағы “Керуен-Сарай кешені” 2. Солтүстік Қазақстан облысындағы «Абылай хан резиденцисы» музей	Деректі фильмдер саны Түсірілім жоспары Қамтылатын оқырмандар (подписчик) саны	6 бейнеролик (әр бейнеролик хронометражы кемінде 6 минут (дыбысталған)) 1 340 000	6 1 340 000	Әлеуметтік желілерді ақпараттандыру деңгейін арттырудың тиімді құралы ретінде қолданып, барлық бейнероликтерді Instagram желілерінде жарияладық, және оқырмандардың мәдени ескерткіштер жайлы білімдерін арттырдық.

	р жайлы Деректі фильмдер әзірлеу: а.Географиялық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталық аймақтарына бөліп, түсірілім жұмыстарын ұйымдастыру; b.Әзірленген Деректі фильмдерді әр өңірдегі кемінде 20000 жазылушысы бар әлеуметтік желідегі парақшаларға жариялау;	кешені 3. Маңғыстау облысындағы «Бозжыра» шатқалы 4. Қарағанда облысындағы "Қарағанды облыстық тарихи-өлкетану мұражайы" 5. Абай облысындағы "Семей қаласының облыстық тарихи-өлкетану мұражайы" 6. Қызылорда облысындағы "Қызылорда облыстық тарихи-өлкетану мұражайы" жайлы 6 деректі фильм әзірленіп, әр өңірдегі кемінде 20 000 жазылушысы бар Instagram-парақшаларға жарияланды	Ақпараттық аумақтық қамту (әр өңірдегі әлеуметтік желілердегі 20 000 жазылушысы бар парақшаларда жариялау) Дайджест(сілтемелер)	Кемінде 20 000 жазылушысы бар 20 парақша (әр өңірде) 1	20 1	
	Шағын гранттар	Оқыту семинарларына тіркелген	Семинар-тренинг	1 (келісілген)	1	Оқыту шаралары волонтерлердің

	байқауына өтінім беруші волонтерлерге оқыту шараларын ұйымдастыру: a.Волонтерлік, оның ішінде тарихи-мәдени мұраны сақтау бойынша ерікті түрде қызмет атқару, жоба әзірлеу жөнінде семинар-тренингтер модулін жасау; b.Географиялық орналасуына байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және	қатысушылар географиялық бөліністерге байланысты Солтүстік, Шығыс, Оңтүстік, Батыс және Орталықта орналасуына байланысты топтарға бөлініп оқыту семинарынан өтті. Семинар барысында жалпы волонтерлік, және, оның ішінде тарихи-мәдени мұраны сақтау жөніндегі волонтерлік тақырыптары қозғалды.	модулі Презентация Спикер(ақпарат) Семинар-тренинг бағдарламасы Онлайн семинар-тренингтер саны Қатысушылар саны (тізім, толық аты-жөні) Фотоматериал (screen-shots) Қатысушылардың қанағаттану деңгейі Әлеуметтік желіде публикация	1 презентация 1 5 семинар-тренинг бағдарламасы 5 (әр географиялық аймақта) кемінде 200 адам 5 фото әр семинардан (screen-shots) 70% талдамасымен Кемінде 5	1 1 5 5 216 27 70% 5	тақырып аясында іс-шараларға көбірек зейін қоюына, және тікелей қандай бағытта жұмыстар атқаруына байланысты білім алуда өте тиімді болды. Пост-тест нәтижесінде 88% қатысушы қанағаттанғанын және жаңашыл, тың ақпарат ала алғанын жеткізді.

	Орталық аймақтарына бөліп онлайн форматта семинар-тренингтер кешенін ұйымдастыру;					
	Еліміздің 20 өңірінде волонтерлерді тарту арқылы, ескерткіштердің маңайында сенбілік жұмыстарын ұйымдастыру; a.Сенбіліктерде жас волонтерлердің болуын қамтамасыз ету; b.Сенбіліктерде «күміс» волонтерлердің болуын	Еліміздің 20 өңірінде тарих және мәдениет ескерткіштерінің, мемориалды кешендердің маңайында жас волонтерлер мен күміс волонтерлерді жинай отырып, сенбілік жұмыстары жүргізілді.	Өткізілген сенбілік саны Қамтылатын волонтерлер саны (тізім, толық аты-жөні), оның ішінде Жас волонтерлер (тізім, толық аты-жөні) Қатысушы күміс волонтерлер (тізім, толық аты-жөні) Аумақтық қамту Ескерткіштер маңайын тазарту	20 кемінде 1700 1000 51 20 өңір 10 фотосурет әр өңірден, оң пікірлер әр өңірден	20 2052 2002 51 20 217 фото, 20 пікір	Тарих және мәдениет ескерткіштерінің, мемориалды кешендердің айналасы абаттандырылған, таза болуы өте маңызды. Осы себепті біз барлық өңірде волонтерлерді тарта отырып, тазалау жұмыстарын жүргіздік.

	қамтамасыз ету;		Әлеуметтік желіге мақала жариялау (Инстаграм, Фэйсбук т.б)	5	5	
	Еліміздің 20 өңірінде волонтерлерді тарта отырып, ескерткіштерге негізгі ақпарат қамтылған QR-кодтарды орналастыру: a. Ескерткіштер жайлы ақпарат жинау; b.QR-кодтардың жүйесін үздіксіз ұстап тұру мақсатында, «asyl-mura.kz»	Еліміздің барлық өңіріндегі мәдени ескерткіштерге волонтерларды тарту арқылы QR-кодтар орнатылды. Жалпы саны 85 волонтер тартылып, 170 ескерткіш қамтылды. QR-код дерекқорын https://birgemiz-asylmura.kz/ сайтында көруге болады.	Қамтылатын ескерткіштер саны Волонтерлер саны(тізім, толық аты-жөні) Әзірленетін сайт саны Талдамалық анықтама Дерекқор	170 85 1 веб-сайт 1 1	206 85 қатысушы 1 1 1	Еліміздің барлық өңіріндегі ескерткіштердің заман талабына сай ақпаратпен толықтырылған болуы біз үшін маңызды болды. Тарихи деректерді цифрландыру арқылы біз жалпы саны 170 ескерткішке QR-код әзірлеп, оларды орналастыруға 85 волонтерді тартты

	сайтында дерекқорды орналастыру;					
	Еліміздің 20 өңірінде волонтерлерді тарта отырып, мәдени ескерткіштер танымалдандыру мақсатында жас және «күміс» волонтерлер арасында challenge ұйымдастыру: а. Мәдени ескерткіштерді танымалдандыру	Еліміздің әр өңірінен күміс волонтерларды қамти отырып challenge ұйымдастырылды. Challenge нәтижесінде инстаграм әлеуметтік парақшасы арқылы ескерткіштерге танымалдандыру жұмыстары жүргізілді.	Қамтылатын күміс волонтерлер саны (тізім, толық аты-жөні) Аумақтық қамту Ақпаратты қамту	Кемінде 50 20 өңір 1000	50 20 1285	Күміс волонтерлердің тарихи ақпарат таратудың көзі ретінде, және олардың тек қана шараларда емес әлеуметтік желілерді де қолданып, заман ағымымен қатар жүруі жоба тобы үшін маңызды болды. Сондықтан challenge барысы екі жақты қамтып, ақпаратты таратуға да, және онымен бөлісетін волонтерлердің әлеуетін арттыруға да көмектесті.
	Ұзақ мерзімде үздік волонтерлерді анықтау байқауын	Жоба барысынды белсенділік танытқан волонтерлер рейтингісі жүргізілді. Рейтинг жүргізу	Байқау ережесі(қазақша/орысша келісілген)	1	1	Волонтерларды ақпаратпен немесе біліммен қамтамасыз етуден бөлек оларды мадақтап,

	ұйымдастыру: a.Волонтерлердің мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту бағытында атқарған қызметіне сәйкес рейтинг жүргізу; b.Волонтерлерді белсенділігне сәйкес «ұпай жинау» жүйесімен ынталандыру; c.Жыл соңында волонтерлердің «мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және	барысында жоба аясындағы іс-шаралараға белсене араласу, мемориалды кешендер мен тарих және мәдениет ескерткіштері жайлы сұрақтарға жауап беру, әлеуметтік желідегі хэштег арқылы белсенділік танытып посттар жариялау сияқты талаптар болды. Нәтижесінде ерекше белсенділік көрсеткен волонтерлер сыйлықтармен марапатталды.	Байқау хаттамасы Байқау комиссиясының мүшелері тізімі Қатысушы волонтерлер саны (тізім, толық аты-жөні,) Марапатталатын волонтерлер саны (тізім, толық аты-жөні) Аумақтық қамту Жеңімпаз сыйлықтары Сыйлықты қабылдау құжаты актісі Әлеуметтік желіге мақала жариялау (Инстаграм, Фэйзбук т.б)	1 1 Кемінде 60 60 20 өңір 60 60 1	1 1 76 61 20 61 61 1	ынталандырып отыру олардың белсенділігін түсірмей бір деңгейде ұстап тұру үшін өте тиімді болды.

	сақтау» тақырыбында олимпиада ұйымдастыру; d.Жоба аясындағы үздік волонтерлерді бағалы сыйлықтармен марапаттау;					
Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, тарих, мәдениет ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде кемінде 30 шағын грант (әрқайсысы 300 мың теңгеден кем емес) беру	Мәдени-тарихи мұраны сақтау және дамыту, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалдық кешендерді қалпына келтіру және сақтау жөніндегі іс-шараларға волонтерлерді тартуға бағытталған конкурстық негізде шағын гранттар	Байқауға барлық өңірден 122 өтінім келіп түсті, олардың 30 қорытынды шешім бойынша шағын грант иегерлері атанды. Байқау жеңімпаздарымен келісім-шартқа қол қойылды және олар өз жобаларын жүзеге асырды. Шағын гранттар байқауы негізінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын жобаларды іске асыру қамтамасыз етілетін жобалар шарасы	Байқау ережесі (Министрлікпен келісілген) Байқауға қатысушылар тізімі (Толық аты-жөні, өтінімдерімен) Әр шағын гранттық жобаға қатысатын волонтер саны (тізім, толық аты-жөні) Байқау комиссиясы тізімі	1(қазақ/орыс тілінде) 1 40 1	1 1 2289 1	Кіші гранттық бастамаларды қолдау арқылы біз азаматтық қоғамның тарихи ескерткіштерге, мемориалды кешендерге байланысты мәселелеріне назарын аудартамыз, және олардың маңызын халық арасында барлық өңірде насихаттай алдық.

	байқауын ұйымдастыру: a.Шағын гранттар байқауы жайлы халықты кеңінен ақпараттандыру жұмыстарын жүргізу; b.Байқау негізінде 300 мың теңгеден 30 жобаны гранттық қаржыландыру; c.Шағын гранттар байқауы негізінде, оның ішінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын	бойынша жұмыстар да жүргізілді. Кемінде 3 жобаға қосымша қаражат көзі тартылды. Жоба барысында жүзеге асқан 30 шағын грант ішінен, «Таным», «Қасиет қонған Құбас» және «TazaLike» бастамашыл топтық жобалары ары қарай қолдау тауып, қаржыландырылып жүзеге асу бойынша келісімдерге қол жеткізілді.	Байқау хаттамасы Жеңімпаз сыйлықтары (актілер) Жүзеге асырылған кіші гранттық жобалар саны бойынша есеп Өңірдегі әлеуметтік желілердегі 20000 жазылушысы бар парақшаларда гранттық байқаудың ережелерін ақпараттық жариялау Жүзеге асырылатын кіші гранттық жобалар саны Шағын гранттар байқауы негізінде кейіннен әртүрлі ұйымдар, бизнес	1 30*300 000= 9 000 000 тг 1*300 000= 300 000 тг (өз қаражатынан) 30 20 жарияланым 30 Кемінде 3 жоба	1 30*300 000= 9 000 000 тг 1*300 000= 300 000 тг (өз қаражатынан) 30 20 30 3	

	кемінде 3 жобаны іске асыруды қамтамасыз ету; d. Волонтерлік жобалардың көпшілігін үгіт-насихат және танымалдандыру жұмыстарына негізделуін қамтамасыз ету;		құрылымдар тарапынан қаржыландырылатын жобаларды іске асыру қамтамасыз етілетін жобалар саны Республикалық немесе өңірлік БАҚ-тағы материалдар	Кемінде 2	3	
Жобаны іске асыруды ақпараттық сүйемелдеуді ұйымдастыру және БАҚ-та, әлеуметтік желілерде, волонтерлердің qazvolunteer.kz бірыңғай онлайн-платформасында, әлеуметтік желілерде	Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы бейнероликтер дайындау: a.Кемінде 8 бейнеролик әзірлеу; b.Бейнероликтерді	Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалардың арасында ерекше көзге түскен, алдағы уақытта қолдау табуы қажет жобалар жайлы 8 бейнеролик әзірленіп, «Даналық» қоғамдық қорының ресми парақшасына жарияланды	Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы бейнероликтер (Мәдениет және ақпарат министрлігімен келісілген) Бейнероликтердің әлеуметтік желілерде	Кемінде 8 бейнеролик Кемінде 8 жарияланым;	8 8	Бұл жобаларды әлеуметтік желілер арқылы танымалдандыру үлкен маңызға ие, себебі осындай жобаларды алдағы уақытта басқа өңірлерде де жүзеге асыру қажет, және бұл өз кезегінде басқа волонтерлерге тың идея болуы мүмкін. Сондықтан табысты жобалық кейстерге

жариялау, ҚР АҚДМ Азаматтық қоғам істері комитетінің Instagram, Facebook, оның ішінде шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер туралы кемінде 8 бейнеролик дайындау	әлеуметтік желілерде жариялау;		жариялануы; Ақпараттық қамту Тарату каналдары	кемінде 5000 qazvolunteer.kz – 1 БАҚ-1 Instagram АКІК МАМ -1 Facebook АКІК МАМ -1	595 162 qazvolunteer.kz – 8 БАҚ-1	арналған бейнероликтер өз нәтижесін береді деген сенімдеміз.
Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде табысты кейстер жинағын дайындау (кемінде 10 кейс)	Шағын гранттарды іске асыру шеңберінде жүзеге асқан табысты кейстер жинағын дайындау: a.Шағын грант негізінде жүзеге асқан жобалар жайлы ақпарат жинау; b.Ақпаратты	Жоба барысында жүзеге асқан кіші гранттық бастамалар жайлы арнайы жинақ әзірленіп, барлық өңірдегі Ішкі саясат бөлімдеріне табысталды. Бұл жобалар алдағы уақытта қолдау табуы қажет, және басқа да бастамашыл топтар, ҮЕҰ өкілдерімен жүзеге асырылуы мүмкіндігіне байланысты жинаққа барлық жобалардың жүзеге асу барысы	Шағын грант негізінде жүзеге асқан жобалар жайлы ақпарат негізінде электронды форматта жинақ (pdf форматта) Табысты кейс саны Әзірленген жинақ әдістемелік құрал ретінде өңірлік ішкі саясат бөлімдері табысталады	1 жинақ (pdf форматта) Кемінде 10 20 ішкі саясат бөлімі	1 10 20	Алдағы уақытта қолдау табуы қажет, және басқа да бастамашыл топтар, ҮЕҰ өкілдерімен жүзеге асырылуы мүмкіндігіне байланысты осы жинақ тиімді әдістемелік құрал болады

	жинақ негізінде жүйелеу және электронды форматта әзірлеу; с.Әзірленген жинақты әдістемелік құрал ретінде өңірлік ішкі саясат бөлімдеріне, халықтың назарына ұсыну;	баяндалды.				
Кеңес беру, кездесулер өткізу, волонтерлер үшін іс-шаралар	Жоба барысын қорытындылау, тиімділігін анықтау, ұсынымдар мен сын-пікірлерді талқылау мақсатында қоғам белсенділерін, жарқын тақырыптық өкілдерді және волонтерлерді	Онлайн форум барысында волонтерлердің рөлі, олардың осы жобада атқарған жұмысына басты назар аударылды. Шағын гранттық жобалар жайлы бейнероликтер мен кейстер жинағы, және қорытынды статистикалық инфографика таныстырылды. Одан бөлек, келесі жылы	Форум бағдарламасы Онлайн форматтағы форум Қатысушылар саны (тізім, толық аты-жөні) Статистикалық көрсеткіштерді қамти отырып жобаның алғашқы жылының	1 1 форум Кемінде 200 1 баяндамалар жинағы; 1 инфографика 5 фотоматериал 1 мақала жарияланымы	1 1 200 1 1 9 1	Жоба барысына тікелей қатысқан волонтерлермен, бейінді ұйым мүшелерімен, азаматтық қоғам белсенділерімен талқылау, жобаға басқа көзқараспен баға беріп, тиімді және нәтиже бермейтін тұстарын анқытауда маңызды болды.

	жинап, онлайн форматта форум ұйымдастыру: a.Форум барысында табысты шағын гранттық жобалардың таныстырылымын жасау; b.Табысты кейстердің бейнероликтері мен қорытынды жинағын көпшілік назарына ұсыну; c.Жобаның алдағы уақытта атқарылатын жұмыс бағыты мен жоспарын таныстыру; d.Статистикалық көрсеткіштерді қамти отырып	ескеретін тұстар мен волонтерлердің ұсыныстары тыңдалды.	қорытындысы	өңірлік БАҚ 1 жарияланым әлеуметтік желіде	2	

	жобаның алғашқы жылының қорытындысын көрсету.					
Жобаны іске асыру, іске асырылған шағын гранттардың тиімділігі туралы талдамалық баяндама дайындау	Жобаның үш жылдық қорытындыларына сәйкес ұсынымдары бар талдамалық есеп әзірлеу және уәкілетті органдарға табыстау	Жобаның үш жылдық қорытындыларына сәйкес ұсынымдары бар талдамалық есеп әзірленді. Талдамалық есеп қазақ және орыс тілдерінде әзірленді және ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігімен келісілді. Әзірленген талдамалық есеп уәкілетті органдарға табысталды.	Ұсынымдары бар талдамалық есеп Жіберілетін мемлекеттік органдар	1 талдамалық есеп (қазақ /орыс тілінде, Мәдениет және ақпарат министрлігімен келісілген) 20	1 20	Жобаның іске асыру, іске асырылған шағын гранттардың тиімділігі жайлы есеп жасалынуы жобаның үш жыл бойы атқарған жұмыстарына баға береді.
Шарт талаптарына сәйкес жоба нәтижелерінің қорытынды жария тұсаукесері	Жобаның қорытындыларымен таныстыру мақсатында көпшілік үшін онлайн баспасөз конференциясын өткізу. БАҚ, ҮЕҰ, мемлекеттік органдар мен	Қорытынды жарияланым Даналық қоғамдық қорының ZOOM платформасында жүргізілді. Жобаның қорытындыларымен таныстыру үшін БАҚ өкілдері, волонтерлер үшін баспасөз конференциясы ұйымдастырылды. Шара барысында	Онлайн пресс-конференция Қатысушылар саны (тізім, толық аты-жөні) Пресс-конференция бейнежазбасы	1 Кемінде 50 адам 1	1 50 1	Жоба қорытындысымен көпшілікті таныстыру арқылы, жоба бойы атқарылған жұмыстың көлемін, дайындалған өнімдер мен атқарылған шаралармен кеңінен таныстыруға мүмкіндік туындады.

	азаматтық белсенділердің қатысуымен	жоба аясында атқарылған іс-шаралар, олардың нәтижелері, сандық және сапалық көрсеткіштер таныстырылды.				
	«Birgemiz» қорытынды іс-шарасын ұйымдастыру және өткізу	Қорытынды «Birgemiz» шарасы ұйымдастырылды және ол шараға барлық бағытта жұмыс жасаған ҮЕҰ мүшелері, белсенді волонтерлер, кіші гранттық жобалардың жүзеге асырған бастамашыл топ мүшелірі, министрлік өкілдері жиналды. Шара барысында жобаның барлық үш жыл ішінде атқарылған жұмысына сараптама жасалынып, алдағы уақытқа жобаның жалғасу көрінісі мен жоспарлары талқыланды.	Астана қаласында «Birgemiz» қорытынды іс-шарасын ұйымдастыру және өткізу Қатысушы волонтерлер саны (тізім, толық аты-жөні) Іс-шара бағдарламасы Фото/видео отчет Республикалық және өңірлік БАҚ-та мақала жариялау	1 1 1 Кемінде 5 1	1 1 1 5 1	Үш жыл көлемінде жүзеге асқан жобаның қорытынды шарасы бірнеше бағытта жобаның тиімділігін қарастыра алады. 1. Өткен жобаның үш жылдық нәтижелерін салыстыру, мәселелерді талдап, оларды осы типтес жобаларда болдырмау жолдарын анықтау. Ұтымды болған шараларды, стратегияны, ұзақ мерзімді жобаның жұмыс жасау жүйесін кеңінен таратуға мүмкіндік болды. 2. Жобаны жоспарлау 2022 жылы жүзеге асқандықтан, кейбір шаралардың жылда қайталануы қайта қарастыруды қажет ететін. Алайда, жоба

						жоспарының бекітілген болуы кей жағдайда мобильділікті қажет ететін шешімдерде қиындық тудырды. Соған байланысты тиімді жоспарлау кезеңін қайта қарастыру жөнінде ұсыныстар жасауға мүмкіндік болды.
Шарт талаптары бойынша жобаны іске асыру барысы туралы ақпараттық жұмыс	Жобаның іске асырылуы туралы ақпаратты БАҚ-та, ұйымның веб-сайтында, сондай-ақ әлеуметтік желілерде тұрақты жариялау.	8 өңірлік БАҚ-та мақала, Кемінде 20 000 жазылушысы бар әр өңірдегі парақшалар қамтылған жарияланымдар саны: 40	Ақпараттық қамту (ақпараттық өнімдері бар іс-шараларды қосқанда)	300 000 адам	595 162 астам	Бұқаралық ақпарат құралдарын, оның ішінде халық көп кіретін арналарды пайдалана отырып, біз жоба туралы және саяси қуғын-сүргін құрбандары туралы ақпаратты кеңінен дәріптеуге мүмкіндік алдық.

Жобаның әлеуметтік және экономикалық әсерін көрсететін кестені толтырыңыз

	Индикатор	Өлшем бірлігі	Жоспарланып отырған деңгей	Нақты деңгей
1.	Тікелей бенефициарлар саны, оның ішінде:	адам	3606	5207
	халықтың әлеуметтік осал топтарынан	адам	0	0
2.	Жанама бенефициарлар саны (БАҚ-та жариялау есебінен)	адам	300 000	595 162
3.	Штаттық қызметкерлердің саны	адам	5	5
4.	Тартылған мамандар саны, оның ішінде:	адам	2	2
	халықтың әлеуметтік осал топтарынан	адам	0	0
5.	Қамтылған ҮЕҰ саны	Ұйым	0	13
6.	Гранттың жалпы сомасынан еңбекақы төлеу қоры	теңге	6 270 000	6 270 000
7.	Салықтар (ӘС, ӘА, МӘМС (штаттық қызметкерлердің ғана))	теңге	806 322	806 322
8.	Экономикаға қосқан үлес (тауарлар мен қызметтерді сатып алу)	теңге	20 679 678	20 679 678
9.	Әлеуметтік жоба серіктестерінің саны (заңды және / немесе жеке тұлғалар)	ұйым/адам	2	2

Жоба бойынша жоспардан ауытқу негіздемелерін сипаттаңыз: Жоба барысында барлық мақсатты индикаторларға жоспарға сәйкес қол жеткізілді. Дегенмен, шағын гранттарды іске асыру барысында бірнеше грант алушымен қиыншылықтар туындады. Азаматтық бастамаларды қолдау орталығының өкілдерімен кездесу барысында, бірнеше бастамашыл топ пен ҮЕҰ бір уақытта бірнеше жобалардың шағын гранттар байқауына қатысуына байланысты, олардың кейсінде жоспардан ауытқу кездері жиі кездесті.

2. Мақсатқа жету (фактілерді сипаттау және мақсатқа жету туралы дәлелдерді көрсету): Жоба барысында біздің мақсатымыз тарих және мәдениет ескерткіштеріне, мемориалды кешендерге қатысты мәселелерді волонтерлер арасында көтеру және соларды шешуге баулу болды. Біз жобамыз арқылы тарихи, көп бөлігінде ғылыми жобаға волонтерлерді тарта білдік. Олар археологиялық ескерткіштерге қатысты мәселелерді шешуге үлкен үлесін қосты.

3. Әлеуметтік жобаны аяқтау және/немесе іске асыру барысында болған әлеуметтік және басқа да өзгерістерді өлшеу *(жоба алдындағы жағдайды және жоба аяқталған кездегі жағдайды, жоба шеңберіндегі проблемалар мен міндеттерді шешу дәрежесін салыстыру):*

Жоба басталғанға дейін барлық өңірдегі ескерткіштер жайлы орталықтандырылған ақпарат көзі болмаған. Біздің әзірлеген энциклопедия, деректі фильмдер, веб-сайт дерекқоры, QR-кодтар арқылы тарихи деректердің қолжетімділігі артты. Бұған дейін волонтерлердің осындай тақырыпта көптеп қамтылуы байқалмаған, себебі тарихи ғылыми тақырыптағы жобалар тек тар мақсатты аудиторияны қамти алады. Дегенмен, оқу шаралары арқылы, халықты ақпараттандыру арқылы біз олардың тақырыпқа қатысты әлеуметтік маңызы бар мәселелерді білуіне, олармен күресуіне, тарихи білімді оларға сіңіруде жұмыс атқардық.

(«Табыс тарихы» - бұл әлеуметтік жобаның қандай да бір нақты жағдайда (белгілі бір қызмет алушының өмірінде)қалай көмектескенінің қысқаша (5-8 сөйлем) мысалы;
Табыс туралы әңгімелер жарияланымдарда, сондай-ақ әлеуметтік жобаның нәтижелерін ұзақ мерзімді бақылау үшін қолданыла алады.
Табыстың қысқаша тарихы келесі бөлімдерден тұруы керек: әлеуметтік жобаның басындағы жағдай;
әлеуметтік жобаның жағдайға әсері әсердің нәтижесі.
Сондай-ақ, табыс тарихында белгілі бір қызмет алушының байланыс деректерін қоса отырып, оның кері байланысы болғаны жөн.)
Жоба аясында тарихи деректерді кеңінен насихаттау жүйелі түрде жүзеге асты. Мысалы, энциклопедия, алты деректі фильм, әлеуметтік желілер мен БАҚ беттеріндегі жарияланымдар мемориалды кешендер мен тарих және мәдениет ескерткіштері жайлы білімді арттыруға көмектесті. Волонтерлер тікелей ақпараттық өнімдерден, және оқыту семинарларынан жаңа дағдыларды меңгеріп өздерінің кіші бастамаларын жүзеге асырды. Одан әрі 3 жоба қосымша қолдау көзін тапты. Біз волонтерлердің белсенділігіне қатысты олардың рейтингісін жүргіздік. Нәтижесінде республика бойынша 60 волонтер ынталандыру сыйлықтарымен марапатталды.

4. Әлеуметтік жобаға қатысушылар бөлінісіндегі статистикалық ақпарат (аралық бағдарламалық есепті ұсыну сәтінде):

Гендерлік көрсеткіш:

Барлық қатысушылар саны	Ерлер	Әйелдер
5 982	3277	2705

Санаттар бойынша әлеуметтік мәртебе:

Бүкіл жобаға қатысушылар саны	Балалар (оның ішінде мүгедек балалар)	Жастар	Мемлекеттік қызметшілер	Бюджеттік ұйым жұмысшылары	Мүгедек-тер	Жасы үлкен адамдар (50 жастан және одан жоғары), оның ішінде:	Жұмыссыздар	Қоғамдық ұйымдардың өкілдері	Бизнес-сектор өкілдері	Басқа санаттар
5 982	471	5091	22	49	0	52	0	588	3	1972

Жас көрсеткіші:

Бүкіл жобаға қатысушылар саны	13-16 жас	17-22 жас	23-27 жас	28-32 жас	33-45 жас	46-58 жас	59 жас және жоғары
5982	371	3707	1026	764	63	44	7

5. Әлеуметтік жоба нәтижесі

- *көрсетілген нысаналы топтардың әлеуметтік жобаны іске асыру барысында алған нақты нәтижелері (сандық көрсеткіштерді, сапалық өзгерістерді сипаттай отырып):* Жобаның нысаналы топтары ретінде, өтінімде Волонтерлер, оның ішінде жас және «күміс» волонтерлер, мәдениет, тарих ескерткіштері мен мемориалды кешендер қарасты бейінді ұйымдардың мамандары көрсетілген болатын. Осыған сәйкес әр мақсатты топ өкілдері әр шарадан өздеріне пайдалы ықпал пен оң әсер алды. Биыл 5000 астам адам тарихи-мәдени ескерткіштер жайлы білімдерін кеңейтті, жастар мен студенттер, бейінді ұйым мүшелері бірнеше байқаулар мен пікірталас алаңдарында өз ойларымен ашық бөлісуге, пікір алмасуға мүмкіндік алды, волонтерлер оқыту шаралары арқылы тақырыпқа сай ақпарат алып, білімдерін кеңейтіп, өздерінің жобалары мен шараларын жүзеге асыруға мүмкіндік алды. Жалпы волонтерлердің тарихи-мәдени ескерткіштерге қатысты мәселелерді шешудегі үлесі артты.

- ** жобаны іске асыру барысында шешілетін проблемаға оның ұзақ мерзімді әсері (жобадан туындаған қандай да бір саладағы болжамды оң/теріс өзгерістерді негіздеу):* Бір реттік іс-шаралар қысқа мерзімді перспективада ұйымдастырылғандай көрінгенімен, әр шараның соңында өнім болатындай жинақтар, энциклопедия, деректі фильмдер, кейстер жинағы әзірленді. Бұл жинақтарда ұсынымдар көрсетіліп, уәкілетті мекемелерге табысталды. Демек, жобаны тікелей шешуге қатысы бар тарихшылар, археологтар, музей қызметкерлері, арнайы инспекция мүшелері, волонтерлер мен уәкілетті органдар арасында тығыз байланыс орнатуға қадам жасалды. Ұзақ мерзімде әр дайындалған өнім, әсіресе деректі фильмдер және энциклопедия өздерінің өзектілігін жоғалтпайды, және алдағы жылдарда да көрсетуге және кеңінен таратуға әзір материалдар болып табылады. Және кейстер жинағының әсерінен басқа да ҮЕҰ, бастамашыл топтар өздерінің жобаларын бастап мемориалды кешендер мен тарихи-мәдени ескерткіштерге қатысты проблемаларды шеше алады
- ** әлеуметтік жобаның/әлеуметтік бағдарламаның тұрақтылығы.* Бұл жоба 3 жылға негізделген болғандықтан, гранттық жоба өз жалғасын басқа бағыттарда табады. Себебі жоба қоғамда да, ғылыми ортада да кеңінен насихатталды, және әрі қарай автономды тұрғыда ілгерілетуге үлкен мүмкіндіктер жасалды. Одан бөлек, біз жобамызды әр жылда әр үлкен бағытқа сай жүзеге асырамыз деп жоспарладық. Биыл басты назар мәдени ескерткіштерде бағытталды.
- **6. Әлеуметтік жобаны іске асыруға қолдау көрсеткен серіктестердің (егер бар болса), билік органдарының, құрылымдардың үлесін талдау: оларды тарту қаншалықты қажет болды, бұл әлеуметтік жобаны қалай күшейтті, қандай сабақтар алынды, өзара іс-қимылды жалғастыру қалай жоспарлануда?**

Жобаға атсалысқан серіктестердің үлесі өте жоғары болды. Атап айтқанда, Әлихан Бөкейхан университеті жобаны ілгерілетуге үлкен көмегін тигізді. Жоба барысында атқарылған шаралардың біршамасы университетпен бірлесе ұйымдастырылды. Халықты қамту жағынан ұйымның ауқымынан университеттің ауқымы әлдеқайда жоғары болғандықтан, ақпараттандыру жұмысын жүргізуге оң әсерін берді. Жобаны жалғастыру үшін білікті мамандарды тарту университетпен алдағы уақытта жұмысты тығыз атқару жоспарлануда.

Әлеуметтік жобаның серіктестері

Жобаны іске асыруға тікелей қатысатын, қызметі жобаның нәтижелеріне әсер етуі мүмкін ұйымдар. Серіктестерге логистика, тамақтану, жол жүру және т.б. бойынша қызмет көрсететін жеткізушілер жатпайды.

Ұйым атауы /Серіктестіктің Т.А.Ә.	Жобадағы орны	Ұйымның, серіктестіктің байланыс деректері	Ескерту
Әлихан Бөкейхан университеті	Тарихи бағыттағы профессорлық оқытушылық құрамның жұмысқа белсене араласуы, өнімдерді,	Семей қ., Мәңгілік ел к. 11, Тел.: 8 (7222) 36-03-63, Факс: 32-13-96 semey@abu.edu.kz	

	жинақтарды, энциклопедияны әзірлеу барысында редакторлық көмек		
«Erudit» білім-беру орталығы	Мамандармен бөлісу, анализ жасау, коворкинг орталығымен қамтамасыз ету, техникалық көмек	Семей қ., Б.Момышұлы к. 21, 87077568313 (администрация)	

Осы әлеуметтік жобаның жалғасы болуы мүмкін болашақ әлеуметтік жобалар тақырыбына ұсыныстар:

№	Жоба атауы	Орындылығын негіздеу (проблеманы сипаттау)	Мақсат	Міндеттер	Қысқаша сипаттамасы (жобаның негізгі бағыттары)	Қажетті сома	Іске асыру орны (жобаның географиясы)	Күтілетін нәтижелер
1	Тарихи әділеттілік	Қазіргі таңда, өздерінің қуғын-сүргінге ұшыраған ата-бабаларын ақтағысы келетін, немесе олар туралы ақпарат алғысы келетін азаматтарға ақпарттың қол жетімді еместігі.	Тарихи құжаттар негізінде, қуғын сүргінге ұшыраған азаматтар мен	1. Мұрағат деректерін жинау 2. Ақпаратты арнайы реттілікке келтіру 3. Ақпараттандыру жұмыстарын жүргізу 4. Сайт әзірлеу	Ұлы Отан соғысы кезінде құрбан болған азаматтарды табу бойынша үлкен электронды вебсайт күйінде жасалған база бар. Соның негізінде саяси қуғын-сүргінге	15 млн теңге	17 облыс және Астана, Алматы, Шымкент қалалары	Жоба нәтижесінде әзірленген база бойынша, саяси қуғын сүргін құрбандарының ұрпақтары әділеттікті

		еместігі.	олардың ұрпақтары үшін әділеттілік орнату		ұшыраған азаматтар бойынша ақпараттық база қажет, және ол веб-сайт түрінде әзірленсе халыққа өте ыңғайлы болатыны анық.			орнату үшін ақтау процессін ілгерілетуге, немесе жақын туыстарын табуға мүмкіндік алады
(Сіз ұсынған грант тақырыбы сәйкес келетін грант беру бағытын таңдаңыз) **12) тарихи-мәдени мұраны қорғау;**								

Мемлекеттік органдаға әлеуметтік жобаны іске асыру нәтижелері бойынша нақты практикалық ұсынымдарды көрсетіңіз.

Мемлекеттік органдар	Ұсынымдар	Әзірленген ұсынымдарды жолдау туралы хаттың нөмірі мен күні *(хаттардың көшірмелерін қосымшаларымен бірге осы есеппен ұсыну қажет)*
20 өңірдегі мәдениет басқармалары	«Мәдени мұра - халық қазынасы» Республикалық форумының ұсынымдар және баяндамалар жинағы	**№13 01.07.2024**

Есептегі беттердің жалпы саны: ___________________

Токишкадиров Б. Б./_____________/___________________

Басшының не оның орынбасарының лауазымы, Т. А. Ә, *(болған жағдайда)*

Толтырылған күні ____________

Мөрдің орны

Қосымшамен танысты _____________ басшының Т.А.Ә.